

HAKEMUKSEN TUNNISTETIEDOT

Palautusosoite: Ympäristöjaosto • Keskuskuja 6 • PL 9 • 93601 Kuusamo	
(Viranomaisen täyttää) Diaarimerkintä	Viranomaisen yhteystiedot
Hakemus on saapunut	

Hakemuksen käsittelystä ja päätöksen antamisesta peritään hakijalta voimassa olevan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

1. KAIKKI KIINTEISTÖNHALTIJAT

Kiinteistönhaltijoiden nimet ja syntymäajankohdat, alleviivaa hakijan nimi	
Hakijan osoite	
Hakijan sähköpostiosoite	Hakijan puh.nro

2. TIEDOT KIINTEISTÖSTÄ

Sijaintikunta	Tilan tai määräalan kiinteistötunnus
Kiinteistön pinta-ala	Osoite
KIINTEISTÖN KÄYTTÖTARKOITUS	
☐ Ympärivuotinen asuinrakennus, Pinta-ala m ² ☐ Vapaa-ajan asunto, Käyttöaste noin kk/vuosi ☐ Muu, mikä? Kiinteistön asukasmäärä	
Kiinteistöllä olevat rakennukset	
Montako erillistä jäteveden käsittely- tai purkujärjestelmää kiinteistöllä on? kpl	
Tontin / kiinteistön maaperän laatu	Etäisyys olemassa olevaan viemäriverkostoon metriä

Hakemukseen on liitettävä asemapiirros (esim. 1:500), josta ilmenee rakennusten, jäteveden käsittelyjärjestelmien ja purkupaikkojen sijainnit, sekä niiden etäisyydet ojiin, vesistöihin, talousvesikaivoihin ja rajoihin. (LIITE 1)

Jokaista jäteveden käsittely- tai purkujärjestelmää kohti täytetään oma LIITE 2 –lomake.

**3. PERUSTELUT TALOUSJÄTEVESIEN KÄSITTELYVAATIMUKSISTA POIKKEAMISELLE (YSL 156d§)
(anna selvitykset erillisillä liitteillä 3A/3B/3C/3D) - valitse yksi tai useampi perustelu**

Poikkeusta haetaan A) jäteveden vähäisyyden perusteella. Kyllä Ei (liitä hakemukseen liite 3A)

TAI

Poikkeusta haetaan kohtuuttomuuden perusteella. Kohtuuttomuuden perustelu on:

B) Kiinteistö sijaitsee viemäriverkoston piiriin ulotettavaksi tarkoitetulla alueella. Kyllä Ei
Kiinteistö liitetään ja jätevedet johdetaan vuodesta _____ alkaen vesihuoltolaitoksen viemäriverkostoon.
(liitä hakemukseen liite 3B)

C) Kiinteistön haltijan ja kiinteistöllä vakituisesti asuvien korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät. Kyllä Ei (liitä hakemukseen liite 3C)

D) Kiinteistön haltijan pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste. Kyllä Ei (liitä hakemukseen liite 3D)

Tarkemmat selostukset perusteluista tulee antaa erillisillä liitteillä!

4. ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja päivämäärä

Kaikkien kiinteistönhaltijoiden / omistajien allekirjoitukset

Nimien selvennykset

5. LIITTEET

- 1. Asemapiirros, josta ilmenee rakennusten, jäteveden käsittelyjärjestelmien ja purkupaikkojen sijainnit, sekä rajat ja talousvesikaivot
- 2. Jätevesijärjestelmän kuvaus (täytä jokaista jätevesien käsittelyjärjestelmää kohti oma lomake)
- 3A. Selvitys kiinteistön jäteveden vähäisyydestä
- 3B. Selvitys kiinteistön liittämistä jätevesiviemäriin
- 3C. Selvitys kiinteistön haltijoiden korkeasta iästä ja muista elämäntilanteeseen liittyvistä erityisistä tekijöistä
- 3D. Selvitys kiinteistön haltijoiden työttömyydestä, sairaudesta tai sosiaalisesta suoritusesteestä
- Erillinen liite ympäristönsuojelumääräysten poikkeamisesta

OHJEET

Kangas, A. (toim). Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt. 2017. Ympäristöopas. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4740-1>

Perustason puhdistusvaatimuksesta poikkeaminen

Poikkeamisen edellytykset

Haja-asutuksen jätevesien perustason puhdistusvaatimuksesta voidaan ympäristönsuojelulain nojalla myöntää lupa poiketa (YSL 156 d §). Lupaa poikkeamiseen voi hakea enintään 100 metriä vesistön tai meren rannasta tai pohjavesialueella, joilla perustason puhdistusvaatimuksen täyttäminen on aikarajaan sidottua. Poikkeaminen on tarkoitettu vain epätavanomaisiin tapauksiin ja se raukeaa heti, jos tilanne muuttuu. Poikkeamissäätely koskee vain kohteita, joissa on ennen vuotta 2004 voimassa olleisiin rakentamisajankohdan mukaisiin vaatimuksiin tai myönnettyyn rakennuslupaan perustuva jätevesien käsittelyjärjestelmä. **Poikkeaminen on käsittelyjärjestelmäkohtaista.**

Poikkeamista koskevan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että joko ympäristöön kohdistuva kuormitus on huomattavan vähäistä tai käsittelyjärjestelmän parantaminen on kustannuksiltaan tai teknisessä mielessä kiinteistön haltijalle kohtuutonta.

Luvan poikkeamiseen voi hakemuksesta myöntää kunnan toimivaltainen viranomainen, jona usein toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kiinteistökohtainen poikkeus voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Lupaa poikkeamiseen ei ole pakko myöntää vaikka jäljempänä tarkemmin selostetut poikkeamisen edellytykset täytyisivätkin. Myönnetty lupa raukeaa, jos kiinteistön käyttö muuttuu niin, että kuormitus lisääntyy tai kiinteistön omistukseen tai hallintaoikeuteen tulee muutoksia.

Ympäristökuormituksen huomattava vähäisyys

Kunnan toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan poiketa ympäristökuormituksen huomattavan vähäisyyden perusteella. Tämä tarkoittaa, että kiinteistöllä asuvien lukumäärä, kiinteistön käyttöaste tai syntyvien jätevesien laatu ja määrä eivät merkittävästi eroa haja-asutuksen keskimääräistä vähäisemmästä tilanteesta kuormitusta lisäävästi. Käytännössä kiinteistöllä asuvien lukumäärä ei voi olla enemmän kuin keskimääräinen kolmen henkilön asukasmäärä eli kiinteistöllä tulee asua vakituisesti vain 1-2 henkilöä. Lisäksi kiinteistöllä asutaan vain osan aikaa vuodesta ja silloinkin vähäisessä määrin. Jäteveden laadun osalta on tarkasteltava, onko kiinteistöllä käytössä esimerkiksi vesikäymälä tai erotteleva jätevesijärjestelmä. Olennaista on, että ympäristöön kohdistuva kuormitus on vähäistä verrattuna hajajätevesiasetuksen mukaisiin asukaskohtaisiin kuormituslukuihin.

Toimien kohtuuttomuus

Lupaa poiketa perustason puhdistusvaatimuksesta on mahdollista hakea, jos tarvittava investointi olisi kiinteistön haltijalle kohtuuton. Kohtuuttomuutta arvioitaessa on syytä kiinnittää huomiota sekä toteutettavien investointien elinkaaren pituuteen että kiinteistön haltijan sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen. Lupa poiketa voidaan kohtuuttomuusperusteilla myöntää sekä vakituisesti asuville kiinteistöille että vapaa-ajan kiinteistöille.

Poikkeus voidaan myöntää vain, jos toteutettavat toimet olisivat sekä kustannuksiltaan korkeita että teknisesti vaativia esim. maasto-olosuhteiden vuoksi. Kohtuuttomuuden arvioinnissa viranomainen ottaa huomioon seuraavaa: 1) kiinteistön sijainti viemäriverkoston piiriin ulotettavaksi tarkoitetulla alueella; 2) kiinteistön haltijan ja kiinteistöllä vakituisesti asuvien korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät sekä 3) kiinteistön haltijan pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.

Kustannuksia voidaan arvioida vertaamalla niitä jätevesijärjestelmän parantamisesta aiheutuviin keskimääräisiin kustannuksiin ja esimerkiksi vesihuoltolain mukaisiin liittymismaksuihin. Vapaa-ajan kiinteistöllä vaatimusten noudattaminen ei muodostu yhtä herkästi kiinteistön haltijalle kohtuuttomaksi kuin omana asuntona käytetyllä kiinteistöllä, joka on välttämätön asukkaan elämiselle ja toimeentulolle.

HUOM! TÄYTÄ JOKAISTA JÄTEVEDEN KÄSITTELY- TAI PURKUJÄRJESTELYÄ KOHTI OMA LOMAKE.

HAKEMUKSEN TUNNISTETIEDOT

Palautusosoite: Ympäristöjaosto • Keskuskuja 6 • PL 9 • 93601 Kuusamo	
(Viranomaisen täyttää)	Viranomaisen yhteystiedot
Diaarimerkintä	
Liite on saapunut	

1. HAKIJA

Hakijan nimi	
Hakijan osoite	
Hakijan sähköpostiosoite	Hakijan puh.nro

2. TIEDOT RAKENNUKSISTA JOISTA JÄTEVETTÄ JOHDETAAN JÄTEVESIJÄRJESTELMÄÄN

Rakennusten tyypit (talo/sauna/tms)	Veden kulutus m ³ /vuosi
Sijaitseeko käsittelyjärjestelmä tai sen putkisto pohjavesialueella?	Sijaitseeko jokin käsittelyjärjestelmään vettä tuottava rakennus, jossa jätevesiä muodostuu, enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä?
☐ Kyllä ☐ Ei	☐ Kyllä ☐ Ei

3. KÄYTTÖVESI (voit valita useamman vaihtoehdon)

☐ Vesijohtoverkostosta	☐ Kesävesijohdosta
☐ Pumpataan omasta kaivosta	☐ Kannetaan omasta kaivosta
☐ Pumpataan vesistöstä	☐ Kannetaan vesistöstä
Muulla tavalla, miten?	

4. KÄYMÄLÄRATKAISU (voit valita useamman vaihtoehdon)

☐ Vesikäymälä	☐ Kuivakäymälä
☐ Kemiallinen käymälä	Kuivakäymälän toimintaperiaate:
☐ Muu, mikä?	☐ Rakennuksessa ei ole käymälää

5. VARUSTETASO (voit valita useamman vaihtoehdon)

☐ Suihku	☐ Lämminvesivaraaja (paineellinen)
☐ Kylpyamme	☐ Talousveden lämmitysjärjestelmä (paineeton)
☐ Pyykinpesukone	☐ Muu vettä käytävä laite, mikä?
☐ Astianpesukone	

6. SYNTYVÄT TALOUSJÄTEVEDET (voit valita useamman vaihtoehdon)

☐ Vesikäymälän jätevesiä, ns mustia jätevesiä	☐ Asuinrakennuksessa olevan saunan jätevesiä
☐ Asuinrakennuksen pesu-, siivous- yms. harmaita jätevesiä	☐ Erillisen saunan jätevesiä
	Muita jätevesiä, mitä?

7. JÄTEVESIEN KÄSITTELYJÄRJESTELMÄ, JOLLE POIKKEAMISTA HAETAAN

A)

Rakentamisvuosi:

B)

Kiinteistöllä on tiivis umpisäiliö m3, johon johdetaan WC-vedet Pesuvedet

Kiinteistöllä on saostussäiliöt: osastoa, joiden yhteistilavuus m3,
joihin johdetaan WC-vedet Pesuvedet (täytä kohta 7C)

Kiinteistöllä on laitepuhdistamo, malli:

Jätevedet johdetaan muualle, mihin:

C)

Saostussäiliöiden rakentamisvuosi:

Saostussäiliöiden materiaali: Betoni, paikalla valettu Betoni, renkaat Muovi

Saostussäiliöiden poistoputkissa ehjät T-kappaleet: Kyllä Ei Ei tietoa

Saostussäiliöstä jätevedet johdetaan:

Avo-ojaan

Salaojaan

Maasuodattamoon: tuuletusputket: Kyllä, kpl: Ei rakentamisvuosi pinta-ala

Imeytyskenttään: tuuletusputket: Kyllä, kpl: Ei rakentamisvuosi pinta-ala

Kivipesään

Muualle, mihin

8. LISÄTIEDOT JÄTEVESIEN KÄSITTELYJÄRJESTELMÄSTÄ

Jätevesijärjestelmän kunto (oma arvio): Hyvä Kohtalainen Huono

Järjestelmässä ilmenneet häiriöt ja niiden korjaustoimenpiteet:

Järjestelmän säännöllinen huoltoväli:

Jätevesijärjestelmän toimivuus tutkittu esim. vesinäyttein: Kyllä Ei

Tutkittu vuonna

Tulokset

9. JÄTEVESIEN PURKUPAIKKA

Jätevesien purkupaikan tai imeytysjärjestelmän etäisyys

Etäisyys vesistöön m Vesistön nimi:

Etäisyys omaan talousvesikaivoon m

Etäisyys naapurin talousvesikaivoon m

Jätevedet johdetaan:

Omalle maalle

Toisen maalle, kenen?

Rajalle

Lisätietoja purkupaikasta:

Purkuojan arvioitu virtaama:

Virtaama pieni (oja kuiva, kapea, ruohotunut?)

Virtaama suuri (osa syvä, leveä, vesi virtaa hyvin ympäri vuoden?)

10. ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja päivämäärä

Hakijan allekirjoitus

Nimen selvennys

Jokaista jäteveden käsittely- tai purkujärjestelmää kohti täytetään oma LIITE 2 -lomake.

HAKEMUKSEN TUNNISTETIEDOT

Palautusosoite: Ympäristöjaosto, PL 9 (Keskuskuja 6), 93601 Kuusamon kaupunki	
(Viranomaisen täyttää) Diaarimerkintä	Viranomaisen yhteystiedot
Liite on saapunut	

1. HAKIJA

Hakijan nimi	
Hakijan osoite	
Hakijan sähköpostiosoite	Hakijan puh.nro

2. JÄTEVESIJÄRJESTELMÄ, JOTA VÄHÄISYYS KOSKEE

Mikäli kiinteistöllä on useampi jätevesien käsittelyjärjestelmä (Liite 2), mainitse mitä niistä vähäisyys koskee.

3. LISÄTIETOJA JÄTEVEDEN VÄHÄISYYDESTÄ

Perustelut poikkeamiseksi jäteveden vähäisyyden johdosta.

4. ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja päivämäärä

Hakijan allekirjoitus

Nimen selvennys

OHJEET LIITE 3A

Kangas, A. (toim). Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt. 2017. Ympäristöopas. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4740-1>

Ympäristökuormituksen huomattava vähäisyys

Kunnan toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan poiketa ympäristökuormituksen huomattavan vähäisyyden perusteella. Tämä tarkoittaa, että kiinteistöllä asuvien lukumäärä, kiinteistön käyttöaste tai syntyvien jätevesien laatu ja määrä eivät merkittävästi eroa haja-asutuksen keskimääräistä vähäisemmästä tilanteesta kuormitusta lisäävästi. Käytännössä kiinteistöllä asuvien lukumäärä ei voi olla enemmän kuin keskimääräinen kolmen henkilön asukasmäärä eli kiinteistöllä tulee asua vakituisesti vain 1-2 henkilöä. Lisäksi kiinteistöllä asutaan vain osan aikaa vuodesta ja silloinkin vähäisessä määrin. Jäteveden laadun osalta on tarkasteltava, onko kiinteistöllä käytössä esimerkiksi vesikäymälä tai erotteleva jätevesijärjestelmä. Olennaista on, että ympäristöön kohdistuva kuormitus on vähäistä verrattuna hajajätevesiasetuksen mukaisiin asukaskohtaisiin kuormituslukuihin.

Asukasmäärästä, kiinteistön käyttötavasta ja jätevesijärjestelmästä muodostuu tilanteesta riippuen erilaisia yhdistelmiä, joiden avulla voidaan tarkastella poikkeamisen mahdollisuutta ympäristökuormituksen huomattavan vähäisyyden perusteella. Seuraavassa on havainnollistettu harkinnan perusteita ja erilaisten tilanteiden yhdistelmien harkintaa.

ASUKKAIDEN MÄÄRÄ KÄYTTÖTAPA JÄTEVESIJÄRJESTELMÄ KUORMITUS YMPÄRISTÖÖN

ASUKKAIDEN MÄÄRÄ	KÄYTTÖTAPA	JÄTEVESIJÄRJESTELMÄ	KUORMITUS YMPÄRISTÖÖN
enemmän kuin 2	vakituinen	vesikäymälä	
enemmän kuin 2	vapaa-ajan	vesikäymälä	
enemmän kuin 2	vakituinen	kuivakäymälä	
2 tai vähemmän	vakituinen	vesikäymälä	
2 tai vähemmän	vapaa-ajan	vesikäymälä	
2 tai vähemmän	vakituinen	kuivakäymälä	
enemmän kuin 2	vapaa-ajan	kuivakäymälä	
2 tai vähemmän	vapaa-ajan	kuivakäymälä	

Kuva 1. Erilaisten tilanteiden yhdistelmien aiheuttama kuormitus ympäristöön. Mitä vaaleampi sitä vähäisempi kuormitus. (Lähde: Ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 20/2016.)

Pääsääntöisesti poikkeusta kuormituksen huomattavan vähäisyyden perusteella ei tule myöntää vakituisesti asutulle vesikäymälälliselle kiinteistölle, jossa asuu kaksi tai sitä useampi henkilö. Myöskään vapaa-ajan asunnolle, jossa on vesikäymälä ja jossa asuu enemmän kuin kaksi henkilöä ei pääsääntöisesti tule myöntää poikkeusta.

Poikkeus voidaan kuitenkin myöntää vapaa-ajan asunnolle, jota käyttää pääsääntöisesti enintään kaksi asukasta ja käyttöpäiviä on vuosittain vain muutama vaikka asunnossa on vesikäymälä. Käyttöpäivien määrää tarkasteltaessa kiinnitetään huomiota sekä yhtenäisten käyttäjien pituuteen että käyttöpäivien kokonaismäärään vuodessa. Muodostuvan kuormituksen määrää verrataan keskimääräiseen kuormitukseen asetuksen mukaisesti.

Lupaa poiketa ei pääsääntöisesti voi kuormituksen huomattavan vähäisyyden perusteella myöntää kuivakäymälälliselle kiinteistölle, jos asuminen on vakituista ja asukkaita on kaksi tai enemmän ja kiinteistön pesuvesien käyttö vastaa tavanomaista asumista. Poikkeuksen myöntämisestä arvioitaessa on syytä kiinnittää huomiota pesuvesistä aiheutuvan kuormituksen määrään ja kuivakäymälän nestejakeiden asianmukaiseen käsittelyyn. Poikkeuksen voi yleensä myöntää vapaa-ajanasunnolle, jota käyttää pääsääntöisesti enintään kaksi ihmistä ja kiinteistöllä on käytössä kuivakäymälä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, että kiinteistön pesuvesien ja kuivakäymälän eri jakeiden käsittely on nykyisellään riittävää.

HAKEMUKSEN TUNNISTETIEDOT

Palautusosoite: Ympäristöjaosto, PL 9 (Keskuskuja 6), 93601 Kuusamo	
(Viranomaisen täyttää) Diaarimerkintä	Viranomaisen yhteystiedot
Liite on saapunut	

1. HAKIJA

Hakijan nimi	
Hakijan osoite	
Hakijan sähköpostiosoite	Hakijan puh.nro

2. LISÄTIETOJA KIINTEISTÖN HALTIJOIDEN IÄSTÄ JA ELÄMÄNTILANTEESTA

Perustelut poikkeamiseksi kohtuuttomuuden johdosta. Selvitys kiinteistön tulevasta, tiedossa olevasta käytöstä ja jätevesijärjestelmän käyttöiästä.

3. ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja päivämäärä
_____
Hakijan allekirjoitus
Nimen selvennys

OHJEET LIITE 3C

Kangas, A. (toim). Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt. 2017. Ympäristöopas. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4740-1>

Kiinteistön haltijan korkea ikä ja muut elämäntilanteet

Jätevesien käsittelyvaatimuksista voidaan myöntää lupa poiketa hakijan korkean iän perusteella. Säännöksen tarkoituksena on välttää investointeja uuteen jätevesijärjestelmään erityisesti sellaisilla kiinteistöillä, jotka vanhan sukupolven väistyessä saattavat jäädä asumattomiksi. Samankaltaisena elämäntilanteena voidaan pitää esimerkiksi tiedossa olevaa muuttoa muualle niin, että kiinteistö jää asumattomaksi.

Hakijan taloudellisella tilanteella ei tätä nimenomaista lainkohtaa sovellettaessa ole merkitystä, vaan olennaista on, että investointia voidaan pitää kohtuuttomana, koska jätevesijärjestelmä jää lyhytikäiseksi. Jätevesijärjestelmän parantamisen kustannuksilla ja hakijan taloudellisella tilanteella on poikkeusharkinnassa kuitenkin yleisesti merkitystä.

Kiinteistön haltijoilla on siis mahdollisuus hakea lupaa poiketa talousjätevesien perustason puhdistusvaatimuksesta korkean iän perusteella, eikä tämän poikkeuksen myöntämiselle ole asetettu tiettyä alaikäraja. Iän perusteella poikkeusta voivat hakea myös ne kiinteistönhaltijat, jotka eivät esimerkiksi kiinteistön omistussuhteiden tai käyttötavan takia täytä automaattisen ikävapautuksen kriteereitä.

HAKEMUKSEN TUNNISTETIEDOT

Palautusosoite: Ympäristöjaosto, PL 9 (Keskuskuja 6), 93601 Kuusamo	
(Viranomaisen täyttää) Diaarimerkintä	Viranomaisen yhteystiedot
Liite on saapunut	

1. HAKIJA

Hakijan nimi	
Hakijan postiosoite	
Hakijan sähköpostiosoite	Hakijan puh.nro

2. LISÄTIETOJA KIINTEISTÖN HALTIJOIDEN TULOISTA JA VARALLISUUDESTA

Kaikkien kiinteistönhaltijoiden tulot			
Säännölliset kuukausitulot tällä hetkellä yhteensä:		€/kk	
(mm. ansiotulot, sosiaaliperusteiset tulot, eläkkeet yms.)			
Satunnaiset tulot yhteensä:		€/kk	
(mm. osinkotulot, vuokratulot, satunnaiset palkat ja palkkiot, myyntitulot, muut epäsäännölliset tulot)			
Viimeksi toimitetun verotuksen verolipun jäljennökset on liitettävä hakemukseen.			
Kiinteistönhaltijoiden lainat			
Asuntolainat, pääoma:	€,	kk-lyhennys	€/kk
Muut lainat, pääoma:	€,	kk-lyhennys	€/kk
Muiden lainojen käyttötarkoitus:			
Asuinkiinteistön lisäksi asunnossa asuva kiinteistön haltija on omistanut ja luovuttanut viimeisten viiden (5) vuoden aikana muita asuntoja, kiinteistöjä tai määräaloja (asunnot, maa- ja metsätilat yms.)			
☐ Ei ☐ Kyllä, selvitys mitä:			
Kulkuneuvot (merkki ja malli, vuosimalli):			
Arvopaperit, mm. osakkeet, rahastosijoitukset ja vastaavat (mitä, lukumäärä, arvo euroina):			
Muut varat (mm. pankkitilien saldot euroina, muut säästöt):			
Lisätietoja varallisuudesta:			
☐ Erillinen selvitys liitteenä			

3. LISÄTIETOJA TALOUDELLISESTA KOHTUUTTOMUUDESTA

Arvio jätevesien käsittelyn saneerauksen kustannuksista:

Perustelut poikkeamiseksi kohtuuttomuuden johdosta. Lisätietoja taloudellisesta kohtuuttomuudesta:

4. ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja päivämäärä

Hakijan allekirjoitus

Nimen selvennys

OHJEET LIITE 3D

Kangas, A. (toim). Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt. 2017. Ympäristöopas. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4740-1>

Kiinteistön haltijan muu sosiaalinen suorituseste

Kiinteistökohtaista poikkeusta voidaan hakea myös sosiaalisin perustein. Tämä tulee kyseeseen silloin, kun pitkäaikainen työttömyys, sairaus tai muu seikka on heikentänyt kiinteistön haltijan taloudellista tilannetta niin, että investointia jätevesijärjestelmään voidaan pitää kohtuuttomana.

Arvioidessaan kiinteistön haltijan taloudellista tilaa kunnan viranomainen voi kuitenkin käyttää apunaan sitä kokemusta, joka on saatu sovellettaessa muita vastaavia, osin tarkempia tulo rajoja sisältäviä säännöksiä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi esim. pyytää asiasta lausuntoa sosiaaliviranomaiselta, jolloin kiinteistön haltijan varallisuus- yms. tietoja käsittelee vain asiaan kuuluva viranomainen.